

Mikro kredide BSMV hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.01-2010/BSMV/28-08-773
Tarih	23.12.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.17.01-2010/BSMV/28-08-773 23/12/2010

Konu : ... Mikrokredide BSMV

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, yoksullara yönelik mikro kredi faaliyetlerini sürdürmek ve işletme giderlerini karşılamak amacıyla Vakfınız tarafından alınan hizmet bedellerinin hangi vergi kanununa göre vergilendirilmesi gerektiği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

KDV Kanununun 17/4-e maddesinde ise banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemlerin ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemler ile Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin (24) numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemlerinin vergiden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında, bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların BSMV ye tabi olduğu hükmü, 6009 sayılı Kanun ile değişik üçüncü fıkrasında ise 90 sayılı KHK ye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla anılan maddenin ikinci fıkrasında belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas iştigal konusu olarak yapanların bu Kanunun uygulamasında banker sayılacağı hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde ise, BSMV yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği hükme bağlanmıştır.

22/10/2010 tarihli ve 27737 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 87 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin **"B-2- 6802 Sayılı Kanunun 28 inci Maddesinin İkinci Fıkrasında Belirtilen Muamele ve Hizmetleri Esas İştigal Konusu Olarak Yapanlar"** başlıklı bölümünde; "... 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan banker tanımındaki "devamlı olarak yapanlar" ibaresi 6009 sayılı Kanunla "esas iştigal konusu olarak yapanlar" şeklinde değiştirilmiştir. Bu değişiklikle, banker sayılmak için aranan devamlılık koşulu söz konusu işlemlerin esas iştigal konusu olarak yapılması şeklinde yeniden belirlenmiştir. Buna göre, banker kapsamında BSMV mükellefi olmak için, anılan Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemlerin esas iştigal (ana faaliyet) konusu olarak yürütülmesi ve bu işlemler dolayısıyla lehe para alınması gerekmektedir.

Bir işlemin esas iştigal konusu olarak yapılması, işletmenin kuruluş gayesi ve bu gayesini gerçekleştirmek için yapmakta olduğu işlem veya işlemlere bakılarak belirlenecektir. Örneğin, inşaat ve otelcilik alanında faaliyet gösteren bir şirket, Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas faaliyet konusu işlemleri ile birlikte yapabilir. Bu şirketin gerek kullandığı yabancı kaynaklardan gerekse öz kaynaklarından sağladığı fonları ortaklarına veya üçüncü kişilere faiz karşılığında kullandırması işlemi şirketin esas faaliyet konusunun inşaat ve otelcilik olması nedeniyle BSMV ye tabi olmayacaktır.

Esas itibarıyla 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemler, ilgili kanunlar uyarınca verilen yetki veya izin ile yapılabilecek işlemlerdir.

Buna göre, 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas iştigal konusu olarak yapanlar, bu işlemleri ilgili kanunlarla yetkilendirilmek veya izin verilmek suretiyle yürüten kişileri ifade etmektedir. Dolayısıyla bunların 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri "esas iştigal konusu" olarak BSMV ye tabi olacak, bunlar dışındakilerin aynı fıkra da belirtilen işlemleri "esas iştigal konusu" olmadığından KDV ye tabi olacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir. Öte yandan, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun il özel idarelerinin görev ve sorumluluklarını düzenleyen 6 ncı maddesinin (a) bendinde, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla, yoksullara mikro kredi verilmesi il özel idarelerinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Aynı kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ise, il özel idarelerinin, il genel meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya

uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebileceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları tarafından 5302 sayılı Kanunun 6/a ve 64/c maddeleri çerçevesinde il özel idareleriyle yapılan protokoller vasıtasıyla yoksullara yönelik mikro kredi uygulaması yürütülebilmektedir. Bu çerçevede söz konusu kuruluşların mikro kredi verme işleriyle uğraşan bir iktisadi işletmesi oluşmaktadır.

Bu durumda söz konusu iktisadi işletmelerin esas faaliyet konusu, bir ivaz karşılığı ödünç para verme işleridir. Ayrıca, yoksullara mikro kredi verilmesi görev ve yetkisi 5302 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine ait olup bu yetki, 5302 sayılı Kanunun 64/c maddesi çerçevesinde protokol yapmak suretiyle il özel idareleri tarafından yukarıda belirtilen kuruluşlara devredilebilmektedir.

Buna göre, halihazırda söz konusu yetkiyi il özel idarelerinden bir protokolle devralan ... mikro kredi merkezi, esas iştiğal konusu olarak banka muamele ve hizmeti kapsamındaki ödünç para verme işlemlerini 5302 sayılı Kanunun verdiği yetkiyi devralmak suretiyle yürütmektedir. Bu nedenle, ... mikro kredi merkezinin 5302 sayılı Kanun uyarınca yoksullara vereceği mikro krediler dolayısıyla lehe aldığı paraların BSMV ye tabi tutulması gerekmektedir.

Dolayısıyla, Vakfınız tarafından yoksullara verilen mikro krediler dolayısıyla lehe alınan bedellerin BSMV kapsamına girmesi nedeniyle, bu bedeller üzerinden KDV Kanununun 17/4-e maddesi uyarınca KDV hesaplanmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026